

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

21 травня 2020 р.

Київ

№ 310-р

Про відмову у наданні
розстрочки сплати штрафу

Антимонопольний комітет України (далі – Комітет), розглянувши матеріали заяви товариства з обмеженою відповідальністю «Д.Трейдінг» (далі – Товариство, ТОВ «Д.Трейдінг», Товариство) (ідентифікаційний код юридичної особи 42751799, адреса: 01032, м. Київ, Голосіївський район, вул. Льва Толстого, буд. 57) від 04.05.2020 вих. № 01-05/4918 (вх. № 8-01/5630 від 05.05.2020 р.) щодо надання розстрочки сплати суми штрафу, що залишилася на 04.05.2020 у розмірі 70 800 (сімдесят тисяч вісімсот) гривень, накладеного рішенням Тимчасової адміністративної колегії Антимонопольного комітету України від 16.03.2020 № 4-р/тк, та подання Департаменту розслідувань порушень законодавства про захист економічної конкуренції від 14.05.2020 № 201-п,

ВСТАНОВИВ:

Рішенням Тимчасової адміністративної колегії Антимонопольного комітету України від 16.03.2020 № 4-р/тк (далі – Рішення) у справі № 143-26.13/108-19 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції було визнано, що ТОВ «Д.Трейдінг» вчинило порушення, передбачене пунктом 15 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді подання недостовірної інформації Антимонопольному комітету України листом № 6898 від 26.11.2019 (вх. № 8-01/1207-кі від 29.11.2019) та листом № 6898-1 від 27.11.2019 (вх. № 8-01/1198-кі від 27.11.2019) на вимогу державного уповноваженого Антимонопольного комітету України № 143-26.13/01-13923 від 28.10.2019 (*пункт 1 резолютивної частини Рішення*).

Згідно з пунктом 2 резолютивної частини Рішення на ТОВ «Д.Трейдінг» накладено штраф загальною сумою 82 600 (вісімдесят дві тисячі шістьсот) грн.

Згідно з Рішенням ТОВ «Д.Трейдінг» має сплатити штраф у двомісячний строк із дня його одержання. Копія Рішення була надіслана ТОВ «Д.Трейдінг» листом від 18.03.2020 № 143-26.13/01-3938.

Відповідно до повідомлення про вручення поштового відправлення № 0303509051200, ТОВ «Д.Трейдінг» отримало копію Рішення 25.03.2020. Отже, двомісячний строк на його виконання спливає 25.05.2020.

Листом від 04.05.2020 вих. № 01-05/4918 (вх. № 8-01/5630 від 05.05.2020) ТОВ «Д.Трейдінг» звернулося до Комітету із заявою про надання розстрочки сплати суми штрафу, що залишилася на 04.05.2020, у розмірі 70 800 (сімдесят тисяч вісімсот) грн, накладеного рішенням Тимчасової адміністративної колегії Антимонопольного комітету України від 16.03.2020 № 4-р/тк, рівними частинами відповідно до такого графіка:

- до 27.05.2020 - 11 800 (одинадцять тисяч вісімсот) гривень;
- до 27.06.2020 - 11 800 (одинадцять тисяч вісімсот) гривень;
- до 27.07.2020 - 11 800 (одинадцять тисяч вісімсот) гривень;
- до 27.08.2020 - 11 800 (одинадцять тисяч вісімсот) гривень;
- до 27.09.2020 - 11 800 (одинадцять тисяч вісімсот) гривень;
- до 27.10.2020 - 11 800 (одинадцять тисяч вісімсот) гривень.

Товариство обґрунтовує надання розстрочки таким:

«Постановою Кабінету Міністрів України від 11 березня 2020 р. № 211 «Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» (з подальшими змінами) на всій території України запроваджено карантин на період до 11.05.2020 р. При цьому, у випадку зростання динаміки захворюваності, карантин може бути продовжено на невизначений період часу.

У зв'язку із запровадженням карантину, Постановою КМУ від 11.03.2020 № 211, Протоколами № 10 від 16.03.2020 р., № 12 від 17.03.2020 р. та № 16 від 21.03.2020 р. засідання Постійної комісії з питань техногенно екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій «Про попередження розповсюдження нової коронавірусної інфекції (COVID-19) та введення обмежувальних заходів на території міста Києва», Постановою КМУ від 23.03.2020 р. № 228 «Питання перевезень авіаційним транспортом», Розпорядженням КМУ від 14.03.2020 р. № 287-р «Про тимчасове обмеження перетинання державного кордону, спрямоване на запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» (з подальшими змінами) та іншими актами, введено цілу низку обмежувальних заходів спрямованих на попередження поширення коронавірусу, зокрема, заборонено діяльність суб'єктів господарювання, яка передбачає приймання відвідувачів, заборонено всі масові заходи, роботу громадського транспорту, міжнародні перевезення, обмежено пересування осіб.

За повідомленням президента Торгово-промислової палати України через карантин в Україні зупинили свою роботу близько 700 тис. підприємств, рівень безробіття збільшився на 1 млн. осіб.

Вказані обставини суттєво вплинули на нормальне функціонування господарської діяльності Товариства та, як наслідок, на його фінансовий стан.

Основним видом діяльності Товариства є торгівля електричною енергією. З початку запровадження карантину більшість споживачів Товариства, якими є промислові підприємства, скоротили обсяги виробництва, що в свою чергу, призвело до зниження обсягів споживання електричної енергії. Крім того, також різко зменшилася платіжна спроможність контрагентів (споживачів) Товариства, станом на 31.03.2020 р. дебіторська заборгованість Товариства складає 2 534 235 025,90 грн.

При цьому, враховуючи, що карантин відповідно до статті 14-1 ЗУ «Про торгово-промислові палати в Україні» визнано обставинами непереборної сили, Товариство позбавлене можливості вимагати від контрагентів відшкодування збитків, завданих таким простроченням.

Стягнення вказаної заборгованості у судовому порядку може затягнутися на тривалий період часу, адже всі строки судового розгляду наразі зупинені/продовжені до закінчення карантину відповідно до ЗУ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на забезпечення додаткових соціальних та економічних гарантій у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)» від 30.03.2020 № 540-IX.

Крім того, Товариство зазначає, що з 01.07.2019 р. в Україні було запроваджено нову модель ринку електричної енергії, одним із сегментів якого є балансуєчий ринок.

Відповідно до частини 1 статті 68 ЗУ «Про ринок електричної енергії» на балансуєчому ринку оператором системи передачі (НЕК «Укренерго») здійснюються 1) купівля та продаж електричної енергії для балансування обсягів попиту та пропозиції електричної енергії у межах поточної доби; 2) купівля та продаж електричної енергії з метою врегулювання небалансів електричної енергії сторін, відповідальних за баланс.

Пунктом 1.5.1 Правил Ринку, затвердженими Постановою НКРЕКП від 14.03.2018 р. № 307 (далі – Правила Ринку) передбачено, що усі учасники ринку, крім споживачів, які купують електричну енергію за договорами про постачання електричної енергії споживачу, несуть відповідальність за свої небаланси електричної енергії, для чого кожен учасник ринку зобов'язаний стати СВБ (Сторона відповідальна за баланс) або передати свою фінансову відповідальність за небаланси іншій СВБ шляхом входження до її балансуєчої групи на підставі укладення/приєднання до відповідного договору.

Товариство є стороною відповідальною за баланс споживання електричної енергії своїми споживачами та несе фінансову відповідальність за небаланси. Правилами ринку передбачено, що небаланс електричної енергії може бути позитивний (коли споживач спожив більше заявленого обсягу електроенергії) та негативний (коли споживач спожив менше заявленого обсягу електроенергії).

Якщо обчислений небаланс електроенергії виявиться позитивним, Товариство повинно продати в систему електричну енергію і отримати за неї платіж від НЕК «Укренерго». Якщо ж обчислений небаланс енергії виявиться негативним, Товариство повинне купити із системи електричну енергію і здійснити її оплату НЕК «Укренерго». При цьому, ціна за якою Товариство купує електроенергію у НЕК «Укренерго» набагато перевищує контрактну ціну та є збитковою для Товариства.

Тобто, на балансуєчому ринку Товариство і НЕК «Укренерго» виступають сторонами, які мають зустрічні зобов'язання з купівлі-продажу електричної енергії для регулювання небалансів.

Станом на 31.03.2020 р. заборгованість НЕК «Укренерго» перед Товариством за небаланси електричної енергії становить 48 007 789,49 грн. При цьому, Правила ринку звільняють НЕК «Укренерго» від будь-якої відповідальності за допущення порушень своїх зобов'язань на ринку електричної енергії, зокрема, сплати заборгованості за небаланси електричної енергії.

В той же час, пунктом 1.7. Правил ринку запроваджений жорсткий механізм відповідальності Товариства за нездійснення оплати платіжних документів НЕК «Укренерго» (в т. ч. оплати небалансів). У випадку, якщо Товариство не здійснить оплату небалансів на другий робочий день після отримання рахунку від НЕК «Укренерго», останній присвоїть Товариству статус «Переддефолтний», а через два робочих днів і «Дефолтний», що фактично призведе до повного припинення діяльності Товариства на ринку електричної енергії.

Слід зазначити, що НКРЕКП, своєю Постановою № 766 від 14.03.2020 дало настанови ПрАТ «НЕК Укренерго» не застосовувати вищезазначені санкції у вигляді віднесення постачальника до «Переддефолтного» - Товариство, задля нормального функціонування ринку все одно в повному обсязі сплачує послуги ПрАТ «НЕК Укренерго», які фактично надаються.

Тобто, на даний час, враховуючи динаміку різкого зменшення обсягів споживання електричної енергії, зниження рівня розрахунків за електричну енергію та значний розмір заборгованості НЕК «Укренерго», Товариство, задля продовження господарської діяльності, повинно продовжувати у повному обсязі оплачувати всі платежі за небаланси, допущені споживачами електричної енергії.

Крім того, рівень платіжної дисципліни споживачів безпосередньо впливає на обсяги закупівлі електричної енергії Товариством для її подальшого перепродажу.

На сьогодні Товариство опинилося у досить скрутному фінансовому стані, не може збільшувати обсяги продажу та позбавлене можливості у повному обсязі розрахуватися за поточними зобов'язаннями. Станом на 31.03.2020 р. кредиторська заборгованість Товариства становить 4 567 226 205,82 грн.

З метою запобігання поширенню коронавірусної інфекції серед працівників Товариства, наказом №002-од від 17.03.2020 р. Товариство запровадило алгоритм реалізації протиепідемічних заходів щодо запобігання поширенню коронавірусної інфекції (Covid19). Згідно вказаного наказу працівники Товариства були переведені на віддалений режим

роботи. При цьому Товариство гарантувало всім працівникам відсутність погіршення їх трудових прав у зв'язку із запровадженням віддаленого режиму роботи. Дію наказу було продовжено до закінчення карантину.

В умовах карантину Товариство намагається всі ресурси, в першу чергу, спрямовувати для захисту життя та здоров'я своїх працівників, зокрема шляхом забезпечення належних умов праці дистанційно, вчасної виплати заробітної плати та забезпечення медичного страхування працівників. Навіть у умовах фінансової кризи, Товариство є одним з небагатьох підприємств, яке не допустило скорочень персоналу, зменшення та затримки виплат заробітної плати на час карантину, а також жодним чином не обмежило соціальних гарантій працівників.

Водночас, вилучення з обігу одразу всієї суми коштів, які підлягають до оплати Товариством в якості штрафу, може призвести до затримки виплати заробітної плати, недофінансування страхових виплат, тобто до порушення гарантованих Товариством прав та інтересів працівників в цей скрутний час.

Товариство просить Антимонопольний комітет України врахувати наведені обставини, які об'єктивно перешкоджають Товариству на сьогодні здійснити сплату залишкової суми штрафу у повному розмірі. При цьому Товариство не ухиляється від оплати штрафу, а, навпаки докладає всіх зусиль для його належної оплати. Розстрочка сплати штрафу буде ефективним способом виконання Рішення АМКУ».

Отже, Товариство обґрунтовує заяву про надання розстрочки сплати штраф за запровадженням карантину, який спрямований на запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, а також скрутним фінансовим становищем Товариства, яке є наслідком введення карантину на території України і тим що виплата залишкової суми штрафу може призвести до затримки заробітної плати працівникам Товариства.

Закон України «Про захист населення від інфекційних хвороб», постанова КМУ від 11.03.2020 № 211 та інші акти, спрямовані на попередження поширення коронавірусу, не містять положень стосовно сплати штрафів, накладених рішеннями органів Антимонопольного комітету України, отже, введення карантину та обмежувальних заходів не змінює процедури сплати штрафів, накладених рішеннями органів Антимонопольного комітету України.

Відповідно до копії форми № 2 «Звіт про фінансові результати» за 2019 рік, наданої ТОВ «Д.Трейдінг» листом від 10.03.2020 вих. № 274 (вих. № 8-01/3297 від 13.03.2020), чистий дохід Товариства від реалізації продукції становив 40 629 405 тис. грн, тоді як чистий фінансовий результат Товариства за 2019 рік становив 43 617 тис. грн. У той же час, згідно з копією форми № 1 «Баланс» за 2019 рік ТОВ «Д.Трейдінг», наданої ТОВ «Д.Трейдінг» листом від 10.03.2020 вих. № 274 (вих. № 8-01/3297 від 13.03.2020), дебіторська заборгованість Товариства на 31.12.2019 становила 2 493 383 тис. грн, тоді як кредиторська заборгованість Товариства на 31.12.2019 становила 3 508 036 тис. грн, що вказує на те, що дебіторська та кредиторська заборгованості Товариства не є наслідком впровадження карантину та інших обмежувальних заходів, а існували в діяльності Товариства ще до встановлення карантину на території України.

Стягнення заборгованості НЕК «Укренерго» перед Товариством у розмірі 48 007 789,49 грн має проводитися в порядку, передбаченому законодавством. Заборгованість НЕК «Укренерго» перед Товариством не впливає на спроможність Товариства сплатити залишок штрафу, який на 04.05.2020 становить 70 800 грн, тобто 0,14 % заборгованості НЕК «Укренерго» перед Товариством.

Крім того, Товариство обґрунтовує необхідність надання розстрочки сплати залишкової суми штрафу тим, що одночасна сплата всієї суми штрафу може призвести до затримки виплати заробітної плати працівникам Товариства. Проте Товариство не надало інформації щодо чисельного складу Товариства та витрат на оплату праці робітникам, також Товариство не надало пояснень того, як саме сплата штрафу вплине на можливість Товариства виплачувати заробітну плату. Водночас, згідно з копією форми № 2 «Звіт про

фінансові результати» за 2019 рік, наданої ТОВ «Д.Трейдінг» листом від 10.03.2020 вих. № 274 (вх. № 8-01/3297 від 13.03.2020), витрати Товариства на оплату праці становили 209 815 тис. грн, тобто середньомісячні витрати Товариства на оплату праці становлять 17 484,58 тис. грн. Отже, залишкова сума штрафу становить 0,40 % середньомісячних витрат Товариства на оплату праці у 2019 році.

Отже, інформація, наведена Товариством у листі від 04.05.2020 вих. № 01-05/4918 (вх. № 8-01/5630 від 05.05.2020) щодо надання розстрочки сплати суми штрафу, що залишилася на 04.05.2020, не містить обґрунтувань неможливості сплати Товариством штрафу відповідно до пункту 2 резолютивної частини Рішення.

Відповідно до частин третьої і дев'ятої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» особа, на яку накладено штраф за рішенням органу Комітету, сплачує його у двомісячний строк з дня одержання рішення про накладення штрафу; суми стягнутих штрафів та пені зараховуються до державного бюджету.

Частиною п'ятою статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що за кожний день прострочення сплати штрафу стягується пеня у розмірі півтора відсотка від суми штрафу. Нарахування пені припиняється з дня прийняття господарським судом рішення про стягнення відповідного штрафу.

Рішення про порушення законодавства про захист економічної конкуренції та накладення штрафу приймаються виключно органами Комітету відповідно до статті 52 Закону України «Про Антимонопольний комітет України».

Комітет як колегіальний орган під час розрахунку розміру штрафів за порушення законодавства про захист економічної конкуренції керується принципами пропорційності, недискримінаційності та розумності.

Відповідно до частини шостої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за заявою особи, на яку накладено штраф, органи Антимонопольного комітету України своїм рішенням мають право відстрочити або розстрочити сплату накладеного ним штрафу.

Наразі немає підстав для розстрочення сплати штрафу, оскільки Товариство не надало належних доказів, які б свідчили про істотне погіршення фінансового становища Товариства у разі ненадання розстрочки сплати штрафу.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7 і 13 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» та частиною шостою статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції», Антимонопольний комітет України

ПОСТАНОВИВ:

Відмовити в наданні розстрочки сплати штрафу, накладеного на товариство з обмеженою відповідальністю «Д.Трейдінг» (ідентифікаційний код юридичної особи 42751799, адреса: 01032, м. Київ, Голосіївський район, вул. Льва Толстого, буд. 57) згідно з рішенням Тимчасової адміністративної колегії Антимонопольного комітету України від 16.03.2020 № 4-р/тк у справі № 143-26.13/108-19.

Голова Комітету

Ю. ТЕРЕНТЬЄВ